

Lag om tilldelning av spårkapacitet;

utfärdad den 16 oktober 1997.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs² följande.

Lagens tillämpningsområde

1 § Denna lag tillämpas vid tilldelning av tåglägen på andra spåransläggningar än statens spåransläggningar och vid uttag av avgifter för utnyttjande av sådana spåransläggningar.

Lagen gäller transittrafik som utförs av internationella sammanslutningar av järnvägsföretag med säte i EES-stater, om trafiken sker mellan de EES-stater där företagen har sitt säte. Om ett företag har säte i Sverige, gäller lagen även för trafik till eller från en annan EES-stat där ett företag i sammanslutningen har sitt säte. Lagen gäller vidare internationella kombinerade godstransporter som utförs av järnvägsföretag med säte i en EES-stat.

Lagen gäller endast trafik som utförs på spåransläggningar som är avsedda för allmän trafik. Lagen gäller inte trafik som utförs av järnvägsföretag vilkas verksamhet är begränsad till utförande av stadstrafik, förortstrafik eller regional trafik.

Definitioner

2 § I denna lag avses med

statens spåransläggningar: de spåransläggningar som tillhör staten och som drivs av och förvaltas av Banverket,

spårinnehavare: företag som är ansvarigt för att anlägga och underhålla spåransläggningen, liksom för att sköta kontroll- och säkerhetssystemen,

trafikutövare: varje privat eller offentligt företag vars huvudsakliga verksamhet är gods- eller passagerarbefordran på spåransläggningar och som disponerar dragfordon för denna trafik,

Tågtrafikledningen: en enhet inom Banverket med ansvar för bl.a. banfördelning, trafikledning och tilldelning av tåglägen,

tågläge: ett tågs planerade läge i tidtabellen.

Tilldelning av tåglägen

3 § Spårinnehavaren är skyldig att upplåta tågläge för sådan trafik som avses i 1 §.

För att erhålla tilldelning av tågläge skall trafikutövaren ansöka om detta hos Tågtrafikledningen, som beslutar efter att ha hört berörd spårinnehavare.

¹ Prop. 1996/97:157, bet. 1997/98:TU2, rskr. 1997/98:9.

² Jfr rådets direktiv 95/19/EG av den 19 juni 1995 om tilldelning av järnvägsinfrastrukturkapacitet och uttag av infrastrukturavgifter (EGT nr L 143, 27.6.1995, s. 75, Celex395L0019).

Principer för av tilldelning av tåglägen

4 § Vid tilldelning av tåglägen skall det eftersträvas att annan trafik som bedrivs på spåranläggningarna störs så litet som möjligt. Tilldelningen skall ske på ett konkurrensneutralt och icke-diskriminerande sätt. Tilldelning av tåglägen skall avse en bestämd tidsperiod som normalt inte överstiger 18 månader.

Företräde till tåglägen får ges till

1. trafik som helt eller delvis utförs på spåranläggningar som byggts eller utvecklats för specialiserade höghastighets- eller frakttlinjer,
2. trafik som utnyttjar ett tågläge som tilldelats och utnyttjats under föregående tidsperiod.

Avgifter för utnyttjande av spåranläggningen

5 § Spårinnehavaren får ta ut avgifter för utnyttjande av spåranläggningen. Avgifterna får bestämmas så att de tillsammans med de statsbidrag som kan utges täcker spårinnehavarens utgifter för spåranläggningen på grund av investeringar, underhåll och drift samt så att de förräntar kapital som investerats i spåranläggningen. Avgifterna får i övrigt bestämmas med hänsyn till det slags trafik som avgiften avser, marknadssituationen samt arten och graden av slitage på spåranläggningen. Vid uttag av avgifter för likvärdiga tjänster får ingen diskriminering ske.

6 § Spårinnehavaren är skyldig att till Tågtrafikledningen lämna de uppgifter som behövs för kontroll av att avgifterna tas ut på icke-diskriminerande grunder.

Avgift för myndighetsverksamheten

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva om skyldighet för den som ansöker om tilldelning av tågläge att betala en avgift för Tågtrafikledningens verksamhet enligt denna lag.

Allmänna bestämmelser

8 § Spårinnehavaren skall i god tid informera dem som bedriver trafik på spåranläggningen om större förändringar i möjligheten att utnyttja anläggningen.

9 § För att få utnyttja ett tilldelat tågläge skall trafikutövaren och spårinnehavaren ingå de avtal av administrativ, teknisk och finansiell natur som behövs. Avtalsvillkoren skall vara konkurrensneutrala och icke-diskriminerande.

Kommer parterna inte överens om villkoren, får Tågtrafikledningen på begäran av någon part fastställa de administrativa, tekniska och finansiella villkor som skall gälla för den aktuella trafiken i den utsträckning det är nödvändigt för att avtalsvillkoren skall vara i enlighet med denna lag.

En trafikutövare skall innan trafiken påbörjas dessutom ha fått de tillstånd som följer av järnvägssäkerhetslagen (1990:1157).

10 § Tågtrafikledningen får meddela de förelägganden som behövs i enskilda fall för att denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall följas. Sådana förelägganden får förenas med vite.

Överklagande

11 § Tågtrafikledningens beslut enligt 3 och 9 §§ eller förelägganden enligt 10 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Rätten skall pröva det överklagade beslutet senast inom två månader från det att skrivelsen med överklagandet kom in till rätten.

Tågtrafikledningens beslut gäller omedelbart om inte annat beslutas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

INES UUSMANN
(Kommunikationsdepartementet)